

Vaste kamercommissie OCW

Nieuwe Prinsengracht 89
1018 VR Amsterdam
020 623 05 66

info@lezen.nl
lezen.nl
KvK 41208274

datum
17 juni 2026
betreft

Reactie Stichting Lezen op de Versterkingsagenda Taal en andere Basisvaardigheden

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie voor OCW,

In aanloop naar het notaoverleg over de initiatiefnota Lezen voor je leven heeft de staatssecretaris [de brief over de Versterkingsagenda Taal en andere Basisvaardigheden aan uw Kamer](#) gestuurd.

Het is positief dat de staatssecretaris de urgentie van taal en lezen nadrukkelijk onderkent en taal op één zet. De staatssecretaris benoemt ook goede componenten om te komen tot een versterkingsagenda: het vernieuwde curriculum op basis van de nieuwe kerndoelen, met aandacht voor taal in alle leergebieden, een uitgelezen kans voor scholen om de komende jaren hun taalonderwijs te versterken, de kennis en vaardigheden van leraren op de opleiding en gedurende de loopbaan verder versterkt kunnen worden, de inzichten over effectief leesonderwijs beter landen in de klas en de (thuis)omgeving beter kunnen benutten, ook die van kinderen op jonge (voorschoolse) leeftijd. Ook is het goed dat zij aankondigt met leraren, leerlingen, ouders en experts in gesprek te gaan over de verdere uitwerking.

Helaas bevat de brief nog weinig concrete maatregelen, geen uitgewerkt tijdpad en geen aanvullende structurele middelen. De staatssecretaris geeft aan dat de doelstellingen, concrete plannen en het bijbehorende tijdpad in de komende periode worden uitgewerkt. Juist daarom is dit notaoverleg van belang. Een goed moment om op een aantal punten te vragen om toezegging en concretisering.

1. Concretisering doorgaande leeslijn

De staatssecretaris schrijft dat taal niet alleen in de klas wordt geleerd en dat ook de thuisomgeving en de voorschoolse leeftijd beter benut moeten worden. Dat is een belangrijk aanknopingspunt. Tegelijkertijd blijft onduidelijk hoe dit wordt uitgewerkt.

Hoe wil de staatssecretaris in de Versterkingsagenda taal- en leesstimulering vanaf jonge leeftijd concreet verbinden met kinderopvang, voorschoolse educatie, ouders, bibliotheken, jeugdgezondheidszorg, welzijn en gezinsondersteuning? En welke rol speelt zij in de coördinatie tussen OCW, SZW, VWS en gemeenten, zoals toegezegd tijdens het commissiedebat over onderwijskansen?

2. Het mbo

De Versterkingsagenda richt zich nu vooral op het funderend onderwijs. Maar basisvaardigheden, waaronder lezen, staan ook in het mbo onder druk. Voor een echte doorgaande leeslijn moet het mbo onderdeel zijn van de aanpak. Het is belangrijk dat het mbo expliciet onderdeel wordt van de Versterkingsagenda, en dat bij de herziening van het taalonderwijs en de nieuwe taaleisen in het mbo aandacht komt voor leesvaardigheid, leesmotivatie, beroepsgerichte rijke teksten en samenwerking met bibliotheken.

3. Concrete uitwerking rijke leesomgeving

De staatssecretaris wijst erop dat in de vernieuwde kerndoelen Nederlands is opgenomen dat scholen een rijke leesomgeving moeten verzorgen. Dat is een belangrijke stap. Maar nog onduidelijk is wat dit in de praktijk betekent en hoe wordt geborgd dat elke leerling toegang heeft tot een actuele, aantrekkelijke en goed begeleide leesomgeving.

In de bijlage bij de brief wordt de Motie-Moorman over een toegankelijke bibliotheekvoorziening op iedere school administratief afgedaan. Stichting Lezen vindt dat deze motie daarmee inhoudelijk nog niet is gerealiseerd. De brief noemt bestaande inzet, groei van de Bibliotheek op school, structurele financiering voor leesbevordering en de wettelijke taak van bibliotheken, maar maakt niet duidelijk hoe elke school daadwerkelijk kan beschikken over een toegankelijke bibliotheekvoorziening met actuele collectie en deskundige begeleiding.

Wat nodig is dat de staatssecretaris de rijke leesomgeving uit de kerndoelen concreet uitwerkt in minimale kwaliteitseisen voor schoolbibliotheken, waaronder toegankelijkheid, actuele en gevarieerde collectie, deskundige begeleiding en samenwerking met de lokale bibliotheek. Maar ook aangeeft welke scholen nog niet beschikken over een adequate bibliotheekvoorziening, welk tijdspad zij hanteert om alle scholen te bereiken en welke middelen daarvoor beschikbaar zijn.

4. Verbind de Versterkingsagenda aan een bredere leescultuur

De Versterkingsagenda stelt terecht dat taal de basis is voor leren en meedoen. Maar lezen wordt niet alleen op school gestimuleerd. Ook thuis, in de bibliotheek, in de kinderopvang, in de media en in de samenleving moet lezen zichtbaar, aantrekkelijk en vanzelfsprekend zijn.

Daarom is een landelijke meerjarige campagne voor leescultuur hard nodig. Het is een versterking van het beleid voor taal, leesmotivatie, basisvaardigheden en kansengelijkheid. Een campagne kan bestaande programma's als BoekStart, de Bibliotheek op school, de Nationale Voorleesdagen, de Kinderboekenweek en lokale leesinitiatieven verbinden en versterken.

Bij de uitwerking van de Versterkingsagenda is het belangrijk dat ook wordt ingegaan op de rol van een landelijke meerjarige campagne voor leescultuur, leesmotivatie en geletterdheid, en bij de OCW-begroting 2027 of de eerstvolgende suppletoire begroting te bekijken hoe hiervoor een startinvestering van €2 miljoen kan worden vrijgemaakt.

5. Lerarentekort

Voor een lezende generatie en effectief leesonderwijs is een goed opgeleide, bevoegde en lezende leraar van cruciaal belang. Het huidige kwalitatieve en kwantitatieve lerarentekort is een groot risico. Zolang dit probleem niet structureel wordt aangepakt, zullen inspanningen op het gebied van leesonderwijs slechts beperkt effect hebben.

Tot slot

De Versterkingsagenda is een kansrijke stap. De staatssecretaris erkent de urgentie, zet taal en lezen op één en kondigt verdere uitwerking aan. Juist daarom is het zo belangrijk dat goed richting wordt gegeven aan de uitwerking.

Stichting Lezen denkt hier graag over mee.

Met vriendelijke groet,

Tamar van Gelder
directeur-bestuurder Stichting Lezen

Over Stichting Lezen

Stichting Lezen is de drijvende kracht achter leesbevordering onder kinderen en jongeren van 0-20 jaar. Met programma's, campagnes, onderzoek en kennisdeling, verbindt de stichting mensen en organisaties die werken aan een samenleving waarin ieder kind de kans krijgt om zich te ontwikkelen tot een vaardige, gemotiveerde en nieuwsgierige lezer. Stichting Lezen is bekend van campagnes zoals De Nationale Voorleesdagen, De Nationale Voorleeswedstrijd, de Jonge Jury en programma's zoals BoekStart en de Bibliotheek op school. Meer lezen? Lezen.nl.